

Sygn. akt IV KK 282/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **R. M.** w przedmiocie wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 15 lipca 2021 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść,
od wyroku Sądu Rejonowego w W.
z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt III K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w sprawie umarza;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem łącznym z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt III K (...), wydanym w sprawie **R. M.** skazanego uprzednio prawomocnymi wyrokami:

1. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 lipca 2011 r., sygn. akt II K (...), na karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującym kary jednostkowe pozbawienia wolności, wymierzone na mocy wyroków Sądu

Rejonowego w W. z dnia 20 sierpnia 2009 r., sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 września 2009 r., sygn. akt II K (...) oraz Sądu Rejonowego w W. z dnia 6 października 2009 r., sygn. akt II K (...);

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt II K (...), na karę 1 roku pozbawienia wolności;

orzekł:

1. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. 2020.1086) w zw. z art. 81 ust. 1 powołanej powyżej ustawy połączył skazanemu R. M. kary pozbawienia wolności, orzeczone na mocy wyroków opisanych w pkt 1 i 2 części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 27 marca 2012 r. do 21 sierpnia 2012 r.;
3. stwierdził, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach opisanych w części wstępnej wyroku łącznego podlegają odrębnemu wykonaniu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł skazany, domagając się zastosowania zasady pełnej absorpcji i wymierzenia, jako kary łącznej, kary 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. W dalszym toku postępowania R. M. pismem z dnia 7 grudnia 2020 r. cofnął wniesiony środek odwoławczy.

Sąd Okręgowy w Ś. postanowieniem z dnia 5 lutego 2021 r., sygn. akt II Ka (...), pozostawił cofnięty środek odwoławczy bez rozpoznania, obciążając Skarb Państwa wydatkami poniesionym w postępowaniu odwoławczym.

Kasację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w W., na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów, tj. art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) w zw. z art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., polegające na orzeczeniu wobec skazanego R. M. kary łącznej, obejmującej karę łączną wymierzoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 lipca 2011 r., sygn. akt II K (...), na mocy którego połączono kary jednostkowe pozbawienia wolności, wymierzone wyrokami: Sądu

Rejonowego w W. z dnia 20 sierpnia 2009 r., sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 września 2009 r., sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 6 października 2009 r., sygn. akt II K (...), jak również karę jednostkową, wymierzoną na mocy wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt II K (...), za stanowiące ciąg przestępstw występki popełnione w dniach 3 i 6 listopada 2012 r. – pomimo, że żaden z wyroków objętych zaskarżonym wyrokiem łącznym nie uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r. Stosownie zaś do treści powołanego na wstępie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw, brak było możliwości zastosowania w toku postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., umożliwiających objęcie węzłem kary łącznej, uprzednio wymierzonych i podlegających wykonaniu kar łącznych i kar jednostkowych, co w konsekwencji skutkowało rażąco obrazą art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., albowiem przepis ten, który winien zostać, na podstawie wskazanego powyżej art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw, zastosowany w toku procedowania przez Sąd Rejonowy, przewidywał możliwość objęcia węzłem kary łącznej wyłącznie kar wymierzonych za dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, przy czym łączeniu podlegały jedynie kary wymierzone z osobna za poszczególne zbiegające się przestępstwa.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w W. i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, a to pozwoliło na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Ma rację Prokurator Generalny, że zaskarżony wyrok łączny został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji.

Stosownie do treści z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396) przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego (Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r., nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie przedmiotowej ustawy, chyba, że zachodzi

potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej, a więc po dniu 30 czerwca 2015 r.

Przepis art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej ma zastosowanie w tych wypadkach, gdy wszystkie skazania uprawomocniły się przed dniem 1 lipca 2015 r. W takiej sytuacji wyklucza on stosowanie kodeksowej zasady, normującej kwestię tzw. kolizji ustaw w czasie, ustanowionej w art. 4 § 1 k.k., nakazując – przy orzekaniu kary łącznej w ramach wyroku łącznego – wydanie orzeczenia w oparciu o przepisy obowiązujące do dnia 30 czerwca 2015 r.

Treść art. 19 ust. 1 powołanej ustawy (*in fine*) nie pozostawia wątpliwości, że w wypadku, gdy nastąpiło prawomocne skazanie po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej w zakresie orzekania w przedmiocie kary łącznej obejmującej również kary prawomocnie orzeczone do dnia 30 czerwca 2015 r. zastosowanie mają przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., chyba że przepisy obowiązujące przed tą datą byłyby względniejsze dla sprawcy (zob. w tym przedmiocie oraz co do zasad orzekania kary łącznej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017 r., II KK 347/16, (OSNKW 2017, z. 8, poz. 42).

Jak wynika z analizy wyroków objętych węzłem wyroku łącznego wszystkie skazania uprawomocniły się przed dniem 1 lipca 2015 r. I tak, na mocy wyroków: Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 sierpnia 2009 r., sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 września 2009 r., sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 6 października 2009 r., sygn. akt II K (...), oskarżonemu R. M. wymierzono kary jednostkowe, które to orzeczenia zostały następnie objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 lipca 2011 r., sygn. akt II K (...) (który uprawomocnił się z dniem 25 października 2011 r., k. 17). Z kolei na mocy wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt II K (...), oskarżonemu R. M. wymierzono kary jednostkowe za czyny popełnione w dniach 3 i 6 listopada 2012 r. (orzeczenie to uprawomocniło się z dniem 26 lutego 2015 r., k. 17).

Ponadto, wobec treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. 2020.1086), w

roku postępowania Sąd nie mógł zastosować przepisów art. 85 k.k. i następnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 r. (por. A. Limburska, Aktualne zagadnienia intertemporalne związane z instytucją kary łącznej, MOP 2021, Nr 2, w tym – Sytuacje nałożenia się na siebie dwóch odmiennych reżimów regulacji przejściowych).

W tej sytuacji, zarzut podniesiony w kasacji, uznać należało za oczywiście zasadny.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone orzeczenie i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył.

Kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążono Skarb Państwa.